

De Leidse Ladder Openbare Ruimte 2025

Voldoet jouw project aan de overeengekomen circulariteitsvoorwaarden? Check het met de Leidse Ladder!

Hoe werkt het?

De Leidse Ladder brengt de circulariteitsscore van jouw project in beeld aan de hand van een vragenlijst. De vragen hebben betrekking op het gehele project, dus zowel het bovengrondse als ondergrondse gedeelte. Je hoeft geen bewijslast aan te leveren, na oplevering van het project zal er steekproefsgewijs controle worden uitgevoerd.

Uit de vragenlijst komt een puntenaantal en aan de hand van deze score wordt bepaald of het project aan de circulariteitsvoorwaarden van de Gemeente Leiden voldoet. Er is een maximum van 160 punten te behalen, de uitslag ontvang je via de mail. Wij nemen de antwoorden van de Leidse Ladder mee om na te gaan wat al goed gaat op het gebied van circulaire bouw, waar men tegenaan loopt, en waar wij als opgaventeam kunnen faciliteren. De Leidse Ladder is dus echt een middel om tot meer circulaire werken en processen te komen. Ben je benieuwd waar je punten hebt laten liggen en hoe je dit zou kunnen verbeteren? Neem dan contact op met het Circulaire Bouw team via leidseladder@leiden.nl.

Succes!

Algemene informatie

1. Voor welk project vul je de Leidse Ladder in?

2. Wat is je naam?

3. Wat is je e-mailadres?

4. Wat is de naam van de projectmanager?

5. Wat is het e-mailadres van de projectmanager?

6. Wat voor type ingreep betreft het?

- ☐ Integrale (complete) herinrichting inclusief ondergrond
- ☐ Integrale (complete) herinrichting exclusief ondergrond
- ☐ Sectorale (gedeeltelijke) herinrichting
- ☐ Anders, namelijk

9. Voor welke fase van het project vul je de Leidse Ladder in?

- ☐ Test
- ☐ Schetsontwerp
- ☐ Voorlopig ontwerp
- ☐ Definitief ontwerp

Preventie – Sloop- en startfase van het project

8. Zijn er acties ondernomen in het ontwerp om de totaal benodigde hoeveelheid materiaal te minimaliseren?

- ☐ Ja
- ☐ Voor een gedeelte van het project
- ☐ Nee

9. Welke actie(s) zijn in het ontwerp ondernomen om de totaal benodigde hoeveelheid materialen te minimaliseren?

Het gaat hier om een bewuste keuze maken voor een ontwerpvariant die resulteert in minder materiaalgebruik.

VB: een speelgoedtoestel wordt niet afgevoerd maar krijgt een plek in het nieuwe ontwerp.

VB: een fietsstraat waarin de auto te gast is waardoor er minder vierkante meters verharding hoeven worden toegepast.

Er zijn meerde antwoorden mogelijk.

- ☐ Het opknappen/ transformeren in plaats van opbreken en afvoeren (gebruik maken van wat er al staat).
- ☐ Het uitgangspunt was vergroening/ minimaal gebruik van verhardingsmaterialen.
- ☐ Alleen het minimale is gedaan om de projectdoelen te behalen.

10. Licht toe, hoe is er ingezet om de totaal benodigde hoeveelheid materiaal te minimaliseren?

11. Licht toe, waarom is er niet ingezet om de totaal benodigde hoeveelheid materiaal te minimaliseren?

12. Wordt er voor dit project iets opengebroken/ afgevoerd? (minstens 1 container)

- ☐ Ja
- ☐ Nee

13. Wordt er rekening gehouden met circulariteit tijdens het opbreken/ afvoeren?

Het Circulair Sloopbeleid is verplicht voor alle projecten (sloop, renovatie, herinrichting en onderhoud) in de utiliteitsbouw en openbare ruimte waar de gemeente opdrachtgever van is en waar meer dan 10m3 aan bouwmaterialen vrijkomt en/of als de sloopopdracht meer dan 10K€ bedraagt. Het Circulair Sloopbeleid stelt o.a. eisen aan de aannemer in hoe vrijkomende grondstoffen te verwerken.

Meer informatie? Dat vind je op: LeidsePlein - intranet gemeente Leiden > Organisatie> Stedelijke ontwikkeling> Duurzame leefomgeving > Circulaire bouw

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ Ja, conform gemeentelijk circulair sloopbeleid
- ☐ Ik weet niet of er aan het circulair sloopbeleid is voldaan
- ☐ Nee

14. Licht toe, waarom niet?

15. Wordt er voor dit project verharding opgebroken/ afgevoerd?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

16. Is de aanwezige verharding aan het einde van de levensduur?

- ☐ Ja, de verharding is binnen 3 jaar toe aan vervanging
- ☐ Een deel van de verharding is einde levensduur
- ☐ Nee

17. Licht toe, waarom is het project alsnog van start gegaan?

Waardebehoud – Hergebruik van objecten en materialen

18. Worden er vrijkomende objecten en materialen uit dit project direct op de locatie hergebruikt?

Let op: dit zijn geen objecten en materialen die door een zwaar verwerkingsproces zijn gegaan om hergebruik mogelijk te maken, wanneer dit het geval is betreft het recycling.

Het gaat hier om het percentage t.o.v. het totale oppervlak aan objecten en materialen. **Vergeet armaturen, zand en grond niet mee te nemen.**

- ☐ Ja, voor >50%
- ☐ Ja, voor 20-50%
- ☐ Ja, voor 5-20%
- ☐ Nee

19. Licht toe, welke objecten en materialen worden direct van de locatie hergebruikt?

20. Licht toe, waarom worden er geen objecten en materialen direct van de locatie hergebruikt?

21. Worden er objecten en materialen vanuit andere locaties hergebruikt?

Let op: dit zijn geen objecten en materialen die door een zwaar verwerkingsproces zijn gegaan om hergebruik mogelijk te maken, wanneer dit het geval is betreft het recycling. Dit kunnen locaties binnen en/of buiten de Leidse regio zijn tot een straal van 50 kilometer.

Het gaat hier om het percentage t.o.v. het totale oppervlak aan objecten en materialen. **Vergeet armaturen, zand en grond niet mee te nemen.**

- ☐ Ja, voor >50%
- ☐ Ja, voor 20-50%
- ☐ Ja, voor 5-20%
- ☐ Nee
- ☐ N.v.t. alle materialen worden direct op eigen hergebruikt.

20. Licht toe, welke objecten en materialen van andere locaties worden hergebruikt?

21. Licht toe, waarom worden er geen objecten en materialen van een andere locatie hergebruikt?

Waardecreatie – Nieuwe materialen

28. Hoeveel proces (%) van het totale oppervlak aan nieuw materiaal in het project betreft **gerecyclede materialen**?

Recycling is het opnieuw gebruiken van materialen nadat er verwerking van de materialen heeft plaatsgevonden. Het verschil met hergebruik is dat bij hergebruik het materiaal zonder scheiding van de bestanddelen opnieuw gebruikt wordt, bij recycling is dit wel het geval en wordt het materiaal na verwerking opnieuw toegepast.

Let op! Grond (aarde, zand etc..) betreft geen gerecycled materiaal, in het geval van een gesloten grondbalans valt dit onder hergebruik.

- ☐ Voor >25%
- ☐ Voor 10-25%
- ☐ Voor 5-10%
- ☐ Er wordt geen gerecycled materiaal gebruikt
- ☐ N.v.t. alle nieuwe materialen zijn nieuw hernieuwbaar

29. Licht toe, welke gerecyclede materialen zijn gebruikt?

30. Licht toe, waarom zijn er geen gerecyclede materialen gebruikt?

31. Zijn er innovatieve duurzame materialen toegepast?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

32. Licht toe, welk materiaal is toegepast?

33. Hoeveel procent (%) van het totale oppervlak aan nieuw materiaal betreft materialen die in de voorgaande vragen nog niet genoemd zijn?

Dit omvat alle materialen die niet hergebruikt, nieuw hernieuwbaar, gerecycled of innovatief zijn. Denk hierbij aan nieuwe kolken en betonbandjes.

- ☐ Voor >50%
- ☐ Voor 20-50%
- ☐ 5-20%
- ☐ Er wordt geen nieuw overig materiaal gebruikt

34. Licht toe, welke overige materialen zijn gebruikt?

35. Is er in het project rekening gehouden met het Betonakkoord?

Het Betonakkoord stelt zowel eisen aan nieuwe betonproducten (o.a. MKI-waarde en recyclingspercentage) als aan het afvoeren van betonproducten.

Meer informatie? Dat vind je op: LeidsePlein - intranet gemeente Leiden > Organisatie> Stedelijke ontwikkeling> Duurzame leefomgeving > Circulaire bouw

- ☐ Ja, de vereisten van het Betonakkoord worden verwerkt in de aanbesteding en het bestek
- ☐ Nee
- ☐ Ik weet niet of er aan het Betonakkoord is voldaan
- ☐ N.v.t. er worden geen betonproducten aan- en afgevoerd

36. Licht toe, waarom voldoet het project niet aan het Betonakkoord en/of welke vragen heb je over de toepassing van het Betonakkoord?

Waardecreatie – Circulair ontwerp

37. Wordt er in het ontwerp rekening gehouden met één of meerdere van onderstaande werkprincipes?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ **Minimaliseren van milieu impact tijdens beheer en onderhoud:** het gaat hierbij over de bewuste keuze om het ontwerp aan te passen t.b.v. het verminderen van de milieu impact in beheer en onderhoud. Denk bijvoorbeeld aan minder vaak onderhoud, materieel gebruik, wie doet het onderhoud en waar komen ze vandaan. *Bij een vergroeningsproject gaat het om minimaal beheer en onderhoud van het groen in de nieuwe situatie, zoals door een specifiek begroeiingsplan.*
- ☐ **Aanpasbaarheid in functie (ook wel flexibel ontwerp):** het is hierdoor relatief eenvoudig en goedkoop om het aangelegde gebied aan te passen aan veranderende wensen en behoeften van de gebruikers. Een voorbeeld hiervan is het aanleggen van een speelveld in een kuil zodat dit in de toekomst ook dienst kan doen als wateropslag. Of juist bewust de hoogteverschillen eruit halen voor andere profielen.
- ☐ **Bewuste keuze voor materialen die langer meegaan:** Het gaat hierbij om de nieuwe materialen (niet het hergebruikte).
- ☐ Geen van bovenstaande antwoorden

38. Licht toe, hoe is er in het project rekening gehouden met één of meerdere van bovenstaande werkprincipes?

39. Licht toe, indien *Geen van...* waarom is er in het project geen rekening gehouden met één of meerdere van bovenstaande werkprincipes?

40. Is er in het project rekening gehouden met aanpasbaarheid en toekomstig gebruik?

1. Losmaakbaar: Losmaakbaarheid is de mate waarin een product in een project demontabel is. Een losmaakbaar product of project heeft een hogere hergebruikpotentie, is gemakkelijker te onderhouden, is meer adaptief en maakt alternatieve verdienmodellen mogelijk. Dit kan bijvoorbeeld door te kiezen voor klinkers in plaats van asfalt, of het gebruik van niet gegoten fietsklemmen.

2. Gestandaardiseerd: Bouwen aan de hand van gestandaardiseerde modules en objecten die buiten de werklocatie vervaardigd worden, en waarbij wordt uitgegaan van een gestandaardiseerd maatsysteem wat hoogwaardig hergebruik mogelijk maakt. Bijvoorbeeld het gebruik van uniforme tegels uit het Handboek Kwaliteit Openbare Ruimte en andere standaard maten.

Het gaat hier om het percentage t.o.v. het totale oppervlak aan materialen. Vul de antwoordoptie "Nee" in als het gaat om een lager percentage.

	Nee	Ja 20-55%	Ja 55-100%
Losmaakbaarheid	☐	☐	☐
Gestandaardiseerd (geen afwijkende) materialen en maatvoering	☐	☐	☐

41. Licht toe, indien Nee ingevuld waarom is er niet gekozen voor losmaakbaarheid of gestandaardiseerd ontwerp?

42. Wordt er in dit project rekening gehouden met biodiversiteit, klimaatadaptatie, Energietransitie, gezondheid en/of duurzame mobiliteit.

Dit wordt ook wel koppelkansen genoemd. Koppelkansen hebben betrekking op het ontwerp en/of gebruik van voorzieningen/objecten/materialen die ervoor zorgen dat één ingreep positief effect heeft op meerdere (verduurzamings)opgaven. Door in te zetten op koppelkansen worden nieuwe ingrepen in de toekomst - en daarmee materiaalgebruik - voorkomen.

VB: Bij het aanleggen van een straat kiezen voor een bepaald legpatroon met ruimte tussen de klinkers, waardoor er minder stenen gebruikt worden en de straat klimaatadaptiever wordt.

VB: Minder verlichting toepassen zorgt voor minder materiaalgebruik en is natuurinclusief.

VB: duurzame mobiliteit STOMP, elektrisch laden VB: Ruimte voor warmtenet/verzwaring energienet

- ☐ Ja
- ☐ Nee

43. Op welke manier(en) wordt er rekening gehouden met koppelkansen in dit project?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ Biodivers ontwerp
- ☐ Klimaatadaptief ontwerp
- ☐ Energietransitie
- ☐ Extra inzet op gezondheid
- ☐ Duurzame mobiliteit
- ☐ Anders, namelijk...

44. Licht toe, hoe is er in dit project rekening gehouden met specifieke koppelkansen?

45. Licht toe, waarom wordt er geen rekening gehouden met koppelkansen?

Waardecreatie – MKI, circulaire indicatoren en businessmodellen

46. Is er in dit project ingezet op verbetering van de Milieu Kosten Indicator (MKI)?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

47. Hoe is er in dit project ingezet op verbetering van de Milieu Kosten Indicator (MKI)?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ MKI is meegenomen in de initiatieffase
- ☐ MKI is meegenomen in de ontwerpfase
- ☐ MKI wordt toegepast in de aanbesteding/ bestekken
- ☐ Anders

48. Licht toe, op welke manier(en) er is ingezet op een verbeterde MKI?

49. Licht toe, waarom is er geen rekening met MKI gehouden?

50. BONUSVRAAG: Is er in dit project een milieu impact indicator en/of circulair businessmodel dan MKI gebruikt?

Je kan hierbij bijvoorbeeld denken aan de volgende milieu impact indicatoren:

1. ISO14001
2. CO2-presetatieladder

Voorbeelden van circulaire businessmodellen die op ons werkveld van toepassing zijn betreffen:

1. Product as a Service
2. Koop/terugkoop
3. Levenscycluskosten (LCC)
4. Functioneel uitvragen
5. Raamcontract inclusief thema circulair

- ☐ Ja
- ☐ Nee

51. Licht toe, op welke manier is deze milieu impact indicator en/of circulair businessmodel toegepast?

Afronding

Dit was de Leidse Ladder. Bedankt voor het invullen.

Na het verzenden van jouw antwoord ontvang je de uitslag binnen enkele minuten op de mail.

Mocht je nog vragen hebben dan kan je contact opnemen met Team Circulaire Bouw via leidseladder@leiden.nl.

52. Heb je nog eventuele toevoegingen (feedback/ opmerkingen/ vragen)?

